ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 25. januára 2011 *

Vo veci C-382/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Unabhängiger Verwaltungssenat des Landes Oberösterreich (Rakúsko) z 19. augusta 2008 a doručený Súdnemu dvoru 25. augusta 2008, ktorý súvisí s konaním:

Michael Neukirchinger

proti

Bezirkshauptmannschaft Grieskirchen,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, D. Šváby, sudcovia A. Rosas, U. Lõhmus, E. Levits, L. Bay Larsen (spravodajca) a M. Berger,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. júna 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— M. Neukirchinger, osobne,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer a G. Eberhard, splnomocnení zástupcovia,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz a M. Szpunar, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: E. Traversa a B.-R. Killmann, splnomocnení zástupcovia,

— Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: X. Lewis, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. septembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 49 a nasl. ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi M. Neukirchingerom a Bezirkshauptmannschaft Grieskirchen (správny orgán okresu Grieskirchen) vo veci rozhodnutia tohto orgánu, ktorým bola žalobcovi vo veci samej uložená správna pokuta za nedodržanie predpisov týkajúcich sa organizácie letov balónom.

Právny rámec

Právna úprava Únie

3 Prvé tri odôvodnenia nariadenia Rady (EHS) č. 2407/92 z 23. júla 1992 o licenciách leteckých dopravcov (Ú. v. ES L 20, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 3) stanovujú:

„… je dôležité stanoviť leteckú dopravnú politiku pre vnútorný trh na obdobie presahujúce 31. december 1992, ako je uvedené v článku 8a zmluvy;

… vnútorný trh má tvoriť oblasť bez vnútorných hraníc, v ktorom je zabezpečený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu;

… zásada voľného poskytovania služieb v odvetví leteckej prepravy by mala brať do úvahy špecifické charakteristiky tohto odvetvia“.

4 Podľa článku 1 nariadenia č. 2407/92:

„1. Toto nariadenie sa týka podmienok udeľovania a udržovania prevádzkových licencií členskými štátmi leteckým dopravcom v rámci spoločenstva.

2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na leteckú prepravu cestujúcich, pošty a/alebo nákladu bezmotorovým lietadlom a/alebo ultraľahkým motorovým lietadlom a tiež na lokálne lety, ktoré nezahŕňajú prepravu medzi rozdielnymi letiskami. Tieto operácie sa spravujú vnútroštátnymi právnymi predpismi o prevádzkových licenciách, ak existujú, a právnymi predpismi spoločenstva a vnútroštátnymi právnymi predpismi o osvedčeniach leteckého prevádzkovateľa (AOC).“

5 Nariadenie č. 2407/92 bolo zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 293, s. 3). Podľa

jeho článku 28 nazvaného „Nadobudnutie účinnosti“ toto posledné uvedené nariadenie nadobúda účinnosť dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, pričom dňom uverejnenia je 31. október 2008.

Vnútroštátna právna úprava

6 Zákon z 2. decembra 1957 o leteckej doprave (Luftfahrtgesetz, BGBl. 253/1957), v znení zákona uverejneného 26. júna 2008 [BGBl. I, 83/2008 (ďalej len „LFG“)] v § 11 ods. 1 stanovuje:

„Lietadlá sú dopravné prostriedky prispôsobené na prepravu osôb alebo nákladu vo vzduchu bez mechanického spojenia so zemských povrchom, či už ide o prostriedky ťažšie ako vzduch (napríklad: lietadlá, vetrone, padákové a závesné klzáky, ornitoptéry, helikoptéry, jednomiestne gyroplány a padáky) alebo prostriedky ľahšie ako vzduch (napríklad: ovládateľné padáky a neukotvené balóny).“

7 § 102 ods. 1 LFG uvádza:

„Podniky, ktoré chcú prostredníctvom bezmotorových lietadiel alebo ultraľahkých motorových lietadiel prepravovať v rámci komerčnej leteckej dopravy osoby, poštové zásielky a/alebo tovar, alebo vykonávať len okružné lety bez toho, aby išlo dopravnú činnosť, medzi viacerými letovými územiami, musia v zmysle oprávnenia podľa § 140b požiadať spolkového ministra pre dopravu, inováciu a technológiu, alebo

príslušný orgán o vydanie prepravnej licencie v zmysle § 104 a nasl., ako aj prevádzkovej licencie v zmysle § 108."

8 § 104 LFG stanovuje:

„1. Žiadosť o vydanie prepravnej licencie musí hodnoverne uvádzať dostupné finančné prostriedky určené na založenie a prevádzku podniku.

2. V žiadosti musí byť navyše uvedené:

a) meno a priezvisko (názov spoločnosti), bydlisko (sídlo) a miesto prevádzky podniku;

b) meno, bydlisko a štátna príslušnosť osôb oprávnených na zastupovanie spoločnosti;

c) plánované činnosti, napríklad: okružné lety;

d) …

e) plánovaná letová oblasť, t. j. územie, na ktorom musí podnik vykonávať svoju činnosť;

f) počet a druh plánovaných lietadiel;

g) predpokladaná organizácia podniku;

…“

9 § 106 LFG stanovuje:

„1. Prepravná licencia sa udelí:

a) ak je žiadateľ štátny príslušník štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore [z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 1)], má bydlisko v Rakúsku, je spoľahlivý a odborne spôsobilý;

b) ak je zabezpečená bezpečnosť prevádzky a preukáže sa finančná spôsobilosť podniku;

c) ak bolo poistenie stanovené v § 164 LFG alebo v nariadení (ES) č. 785/2004 zmluvne uzavreté.

2. Ak prevádzkovateľ nie je fyzická osoba, podnik musí mať sídlo v Rakúsku a základné imanie musí byť vo väčšinovom vlastníctve štátnych príslušníkov štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.“

10 Podľa § 108 LFG:

„1. Prevádzka leteckého dopravného podniku sa povolí len na základe licencie udelenej spolkovým ministrom pre dopravu, inováciu a technológiu, alebo príslušným orgánom na základe žiadosti majiteľa prepravnej licencie podľa oprávnenia v zmysle § 140b (prevádzková licencia).

2. Prevádzka sa povolí, ak sú podmienky stanovené v prepravnej licencii splnené a je zabezpečená bezpečnosť prepravy. Licencia musí byť udelená v písomnej forme, inak je neplatná."

11 Podľa § 169 ods. 1 štvrtého pododseku LFG sa výkon činnosti komerčnej leteckej prepravy osôb bez licencií požadovaných v § 102 LFG postihuje pokutou vo výške minimálne 3 630 eur.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Bezirkshauptmannschaft Grieskirchen prijal 22. januára 2008 správne rozhodnutie represívnej povahy a uložil M. Neukirchingerovi pokutu vo výške 3 630 eur a v prípade nemožnosti vymôcť túto sumu stanovil trest odňatia slobody v trvaní 181 dní.

13 Dotknutej osobe bolo vytýkané, že 19. júna 2007 z lúky pri obci Wies uskutočnila komerčnú leteckú prepravu osôb teplovzdušným balónom do Kallhamu v spolkovej krajine Horné Rakúsko v rozpore s § 104 a nasl. a § 108 LFG bez prepravnej licencie a prevádzkovej licencie.

14 M. Neukirchinger, ktorý je majiteľom prevádzkovej licencie na výkon činnosti v oblasti komerčnej leteckej prepravy osôb a nákladu balónmi vydanej v Nemecku, podal proti správnemu rozhodnutiu žalobu na vnútroštátny súd, v ktorej najmä tvrdí, že sloboda pohybu dovoľuje prevádzkovateľovi leteckej dopravy, ktorý je majiteľom licencie v Nemecku, vykonávať svoju činnosť v Rakúsku.

15 Vzhľadom na skutočnosť, že M. Neukirchinger sa dočasne premiestnil do iného členského štátu, aby tam poskytoval služby, vnútroštátny súd uvádza, že skutkové okolnosti vo veci samej sa *a priori* týkajú práva na slobodné poskytovanie služieb.

16 Vnútroštátny súd takisto poukazuje na to, že Landeshauptmann (krajinský župan) spolkovej krajiny Horné Rakúsko, konajúci ako príslušný letecký prvostupňový orgán pre dotknutú oblasť činnosti, udelil M. Neukirchingerovi v zmysle § 9 LFG všeobecné povolenie na vzlet platné na rok 2008 pre celé územie uvedenej spolkovej krajiny. Vydanie tohto povolenia navyše preukazuje, že tento orgán uznal platnosť licencie, ktorá bola M. Neukirchingerovi udelená v Nemecku.

17 Keďže sa Unabhängiger Verwaltungssenat des Landes Oberösterreich domnieval, že vyriešenie sporu, o ktorom rozhoduje, závisí od výkladu článku 49 a nasl. ES, rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 49 a nasl. [ES]… vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej norme, ktorá od osoby usadenej v inom členskom štáte, konkrétne v Nemecku, ktorá je v tomto štáte majiteľom licencie na vykonávanie komerčných letov balónom udelenej v súlade s právnym poriadkom tohto členského štátu, požaduje na vykonávanie letov balónom v Rakúsku, aby takáto osoba mala sídlo alebo bydlisko v Rakúsku (§ 106 [LFG])?

2. Má sa článok 49 a nasl. [ES]… vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej norme, podľa ktorej majiteľ licencie na organizáciu komerčných letov balónom, ktorý je usadený v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom platí dotknutá právna norma, a ktorý je podľa právneho poriadku tohto štátu oprávnený na organizáciu komerčných letov balónom, musí získať na vykonávanie tejto činnosti v inom členskom štáte ďalšiu licenciu, pričom požiadavky na jej udelenie sú v podstate totožné s požiadavkami na licenciu už udelenú v jeho krajine pôvodu, a navyše s dodatočnou požiadavkou, že žiadateľ o udelenie licencie musí mať sídlo alebo bydlisko v krajine, v ktorej sa lety organizujú, v tomto prípade v Rakúsku?

3. Sú ustanovenia § 102, § 104 a § 106 [LFG] v rozpore s článkom 49 [ES], ak je majiteľ licencie usadený v Nemecku povinný znášať za použitie svojej licencie v Rakúsku správne sankcie, čím mu je v podstate odmietnutý prístup na trh, a takisto v rozsahu, v ktorom podľa § 106 ods. 1 [LFG] uvedenú licenciu, ako ani prevádzkovú licenciu nemožno získať bez zriadenia pobočky a/alebo prihlásenia bydliska

a bez zapísania teplovzdušného balóna, ktorý už je zaregistrovaný v Nemecku, do evidencie v Rakúsku?“

18 Uznesením z 21. apríla 2010 bola ústna časť konania opätovne otvorená a dotknuté osoby uvedené v článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie boli vyzvané, aby sa prípadne vyjadrili k otázke, ktoré pravidlo primárneho alebo sekundárneho práva Únie by bolo možné so zreteľom na článok 51 ods. 1 ES prípadne uplatniť na slobodné poskytovanie služieb spočívajúcich v komerčnej leteckej preprave osôb teplovzdušným balónom.

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

19 Ako tvrdí generálny advokát v bodoch 25 až 30 svojich návrhov, služba, o akú ide vo veci samej, spadá do oblasti dopravy a presnejšie do oblasti leteckej dopravy uvedenej v článku 80 ods. 2 ES.

20 Keďže v Zmluve o ES nie je stanovené inak, pojem letecká doprava sa v zmysle uvedeného ustanovenia musí chápať ako pojem, ktorý takisto zahŕňa dopravu, ktorú vnútroštátny súd kvalifikuje ako komerčná letecká preprava osôb teplovzdušným balónom. Navyše, ako tvrdí generálny advokát v bode 26 svojich návrhov, do pôsobnosti Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve podpísaného v Chicagu 7. decembra 1944 spadajú aj teplovzdušné balóny.

21 Hoci sa podľa článku 80 ods. 2 ES na námornú a leteckú dopravu, pokiaľ normotvorca Spoločenstva nerozhodne inak, nevzťahujú pravidlá hlavy V tretej časti Zmluvy týkajúce sa spoločnej politiky v oblasti dopravy, naďalej táto doprava spadá tak, ako aj ostatné druhy dopravy pod všeobecné pravidlá Zmluvy (rozsudky zo 4. apríla 1974, Komisia/Francúzsko, 167/73, Zb. s. 359, bod 32, ako aj z 30. apríla 1986, Asjes a i., 209/84 až 213/84, Zb. s. 1425, bod 45).

22 Pokiaľ však ide o slobodné poskytovanie služieb podľa článku 51 ods. 1 ES, článok 49 ES sa ako taký nevzťahuje na oblasť leteckej dopravy [pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 1989, Corsica Ferries (France), C-49/89, Zb. s. 4441, bod 10 a citovanú judikatúru, ako aj z 5. novembra 2002, Komisia/Dánsko, nazývaný „otvorené nebo", C-467/98, Zb. s. I-9519, bod 123].

23 Čo sa týka komerčnej leteckej dopravy, o akú ide vo veci samej, treba uviesť, že normotvorca Spoločenstva prijal na základe článku 80 ods. 2 ES viacero opatrení, ktoré, ako uvádza aj Európska komisia, sa môžu vzťahovať na tento druh leteckej dopravy. V čase skutkových okolností vo veci samej išlo o nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (Ú. v. ES L 240, s. 1; Mim. vyd. 07/007, s. 30), ako aj o nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 zo 16. decembra 1991 o harmonizácii technických požiadaviek a správnych postupov v oblasti civilného letectva (Ú. v. ES L 373, s. 4; Mim. vyd. 07/011, s. 348), zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1900/2006 z 20. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 377, s. 176).

24 Pokiaľ ide osobitne o licencie leteckých dopravcov, článok 84 ods. 2 Zmluvy o EHS (zmenený na článok 84 ods. 2 Zmluvy o ES, ďalej zmenený, teraz článok 80 ods. 2 ES) sa vykonal prijatím nariadenia č. 2407/92, ktoré sa uplatňovalo v čase skutkových okolností vo veci samej.

25 Je istotne pravda, že podľa článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2407/92 Rada vylúčila z pôsobnosti uvedeného nariadenia licencie leteckých dopravcov najmä v prípade, keď sa letecká preprava osôb uskutočňuje nemotorovými lietadlami, teda vrátane teplovzdušných balónov. Pokiaľ ide o dopravu tohto druhu, Rada v uvedenom ustanovení výslovne spresnila, že pod vnútroštátnu právnu úpravu spadajú len prevádzkové licencie a pod vnútroštátnu právnu úpravu a úpravu Únie osvedčenie leteckého dopravcu.

26 Ako však vyplýva z prvých dvoch odôvodnení nariadenia č. 2407/92, prijatím tohto nariadenia Rada sledovala cieľ stanoviť k 31. decembru 1992 leteckú dopravnú politiku na účely postupného vytvárania vnútorného trhu, ktorý predstavuje priestor bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu. Povinnosť Komisie vytvoriť k tomuto dátumu vnútorný trh vrátane oblasti dopravy stanovoval článok 8A Zmluvy o EHS (zmenený na článok 7A Zmluvy o ES, ďalej zmenený, teraz článok 14 ES).

27 Takto široko definovaný cieľ sa pritom vzťahuje na komerčnú leteckú prepravu osôb teplovzdušným balónom, o akú ide vo veci samej.

28 Hoci odchýlku stanovenú v článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2407/92 zjavne vysvetľuje skutočnosť, že osobitosti odvetvia leteckej dopravy neodôvodňujú, že komerčná letecká preprava osôb teplovzdušným balónom, o akú ide vo veci samej, by mala spadať pod pravidlá stanovené uvedeným nariadením, nevyplýva z toho, že touto odchýlkou sa normotvorca Spoločenstva snažil tento druh dopravy úplne vylúčiť z rozsahu pôsobnosti Zmluvy.

29 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že komerčná letecká preprava osôb teplovzdušným balónom, o akú ide vo veci samej, spadá do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o ES, a že sa teda na ňu vzťahuje jej všeobecné pravidlo, akým je článok 12 ES.

30 Aby sa vnútroštátnemu súdu poskytla účinná odpoveď, je potrebné preskúmať položené otázky so zreteľom na článok 12 ES, ktorý stanovuje všeobecnú zásadu zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti (pozri najmä rozsudky z 11. januára 2007, Lyyski, C-40/05, Zb. s. I-99, bod 33, a z 5. marca 2009, UTECA, C-222/07, Zb. s. I-1407, bod 37).

O prvej a tretej otázke

31 Prvou a treťou otázkou, ktoré je vhodné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 12 ES bráni právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá na organizáciu letov balónom v tomto členskom štáte a pod hrozbou správnych sankcií v prípade nedodržania tejto právnej úpravy

— vyžaduje, aby osoba s bydliskom alebo usadená v inom členskom štáte, ktorá je majiteľom licencie na organizáciu komerčných letov balónom v tomto druhom členskom štáte, mala na území prvého členského štátu bydlisko alebo sídlo, a

— ukladá tejto osobe povinnosť získať novú licenciu, pričom primerane nezohľadňuje skutočnosť, že podmienky na jej udelenie sú v podstate totožné s podmienkami na udelenie licencie, ktorá jej už bola vydaná v druhom členskom štáte.

32 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že predpisy rovnosti zaobchádzania medzi štátnymi príslušníkmi a cudzincami zakazujú nielen zjavnú diskrimináciu založenú na štátnej príslušnosti alebo, pokiaľ ide o spoločnosti, na mieste sídla, ale aj všetky skryté formy diskriminácie, ktoré pri uplatnení ďalších rozlišovacích kritérií v skutočnosti vedú k tomu istému výsledku (rozsudok z 27. októbra 2009, ČEZ, C-115/08, Zb. s. I-10265, bod 92 a citovaná judikatúra).

33 Po prvé, pokiaľ právna úprava členského štátu, o akú ide vo veci samej, na organizáciu komerčných letov balónom vyžaduje existenciu bydliska alebo sídla v tomto štáte, vytvára rozlišovacie kritérium, ktoré sa v prípade fyzických osôb zakladá na mieste ich bydliska a v prípade spoločností na mieste ich sídla.

34 Čo sa týka rozlišovacieho kritéria podľa bydliska, toto kritérium vedie k rovnakému výsledku ako diskriminácia založená na štátnej príslušnosti, pretože hrozí, že znevýhodní najmä štátnych príslušníkov iných členských štátov, keďže nerezidentmi sú najčastejšie cudzinci (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 29. apríla 1999, Ciola, C-224/97, Zb. s. I-2517, bod 14; zo 16. januára 2003, Komisia/Taliansko, C-388/01, Zb. s. I-721, bod 14, a z 15. marca 2005, Bidar, C-209/03, Zb. s. I-2119, bod 53).

35 Takéto rozdielne zaobchádzanie možno odôvodniť iba vtedy, ak sa opiera o objektívne dôvody nezávislé od štátnej príslušnosti dotknutých osôb a primerané cieľu legitímne sledovanému vnútroštátnym právom (rozsudok Bidar, už citovaný, bod 54 a citovaná judikatúra).

36 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru však nevyplýva, že by v súvislosti s právnou úpravou, akou je tá vo veci samej, išlo o takéto odôvodnenie.

37 Okrem toho, pokiaľ ide o rozlišovacie kritérium podľa miesta sídla, toto kritérium, ako vyplýva z už citovanej judikatúry v bode 32 tohto rozsudku, v zásade vytvára diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti.

38 Po druhé právna úprava členského štátu, o akú ide vo veci samej, ukladá osobe s bydliskom alebo usadenej v inom členskom štáte, ktorá je majiteľom licencie na organizáciu komerčných letov balónom v tomto druhom členskom štáte, aby získala v prvom členskom štáte novú licenciu, pričom primerane nezohľadňuje skutočnosť, že podmienky na jej vydanie sú v podstate totožné s podmienkami na udelenie licencie, ktorá jej už bola vydaná v druhom členskom štáte. Týmto spôsobom uvedená právna úprava zavádza rozlišovacie kritérium, ktoré vedie k rovnakému výsledku ako kritérium založené na štátnej príslušnosti.

39 Právna úprava, ktorá odmieta zohľadniť licenciu udelenú v druhom členskom štáte, totiž ukladá dotknutej osobe, ktorá chce na území prvého členského štátu organizovať komerčné lety balónom, povinnosť opätovne splniť všetky náležitosti potrebné na získanie licencie. Povinnosť uložená týmto členským štátom sa pritom v praxi vzťahuje najmä na štátnych príslušníkov iných členských štátov alebo na spoločnosti, ktoré majú sídlo v iných členských štátoch.

40 Rakúska vláda tvrdí, že povinnosť získať licenciu vydanú rakúskymi orgánmi je odôvodnená záujmom ochrany života a zdravia prepravovaných osôb a záujmom

bezpečnosti leteckej dopravy. Táto vláda navyše spochybňuje konštatovanie vnútroštátneho súdu spočívajúce v tom, že podmienky udelenia licencie vydanej M. Neukirchingerovi v Nemecku a podmienky požadované na udelenie licencie v Rakúsku sú v podstate totožné.

41 Pokiaľ ide o uvedené konštatovanie, treba pripomenúť, že Súdny dvor v rámci rozdelenia právomoci medzi súdmi Únie a vnútroštátnymi súdmi musí zohľadniť skutkové a právne okolnosti, do ktorých spadá prejudiciálna otázka, tak, ako ich definuje vnútroštátny súd (rozsudky z 25. októbra 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Zb. s. I-8089, bod 10, a z 13. novembra 2003, Neri, C-153/02, Zb. s. I-13555, bod 35). Súdnemu dvoru teda neprislúcha vyjadriť sa k posúdeniu vnútroštátneho súdu v súvislosti s podobnosťou medzi právnymi úpravami oboch dotknutých členských štátov, ktoré sa týkajú podmienok udeľovania predmetných licencií vo veci samej.

42 Pokiaľ ide o ochranu záujmov, na ktoré odkazuje rakúska vláda, nepopierateľne predstavujú legitímne ciele. Skutočnosť, že členský štát, ktorý ukladá osobe, akou je M. Neukirchinger, povinnosť získať novú licenciu, pričom primerane nezohľadňuje skutočnosť, že podmienky na jej udelenie sú v podstate totožné s podmienkami na udelenie licencie, ktorá jej už bola vydaná v inom členskom štáte, však nie je, ako to správne tvrdí poľská vláda a Komisia, primeraná k sledovaným legitímnym cieľom. Keďže podmienky udelenia prepravnej licencie, o akú ide vo veci samej, sú v oboch členských štátoch v podstate totožné, treba konštatovať, že záujmy, na ktoré poukazuje rakúska vláda, boli zohľadnené pri udelení prvej licencie v Nemecku.

43 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že právna úprava, o akú ide vo veci samej, v skutočnosti predstavuje diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti sprevádzanú správnymi sankciami uloženými v prípade nedodržania tejto úpravy.

44 Na položené otázky je preto potrebné odpovedať, že článok 12 ES bráni právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá na organizáciu letov balónom v tomto členskom štáte a pod hrozbou správnych sankcií v prípade nedodržania tejto právnej úpravy.

— vyžaduje, aby osoba s bydliskom alebo usadená v inom členskom štáte, ktorá je majiteľom licencie na organizáciu komerčných letov balónom v tomto druhom členskom štáte, mala na území prvého členského štátu bydlisko alebo sídlo, a

— ukladá tejto osobe povinnosť získať novú licenciu, pričom primerane nezohľadňuje skutočnosť, že podmienky na jej vydanie sú v podstate totožné s podmienkami na udelenie licencie, ktorá jej už bola vydaná v druhom členskom štáte.

O trovách

45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 12 ES bráni právnej úprave členského štátu, o akú ide vo veci samej, ktorá na organizáciu letov balónom v tomto členskom štáte a pod hrozbou správnych sankcií v prípade nedodržania tejto právnej úpravy

— **vyžaduje, aby osoba s bydliskom alebo usadená v inom členskom štáte, ktorá je majiteľom licencie na organizáciu komerčných letov balónom v tomto druhom členskom štáte, mala na území prvého členského štátu bydlisko alebo sídlo, a**

— **ukladá tejto osobe povinnosť získať novú licenciu, pričom primerane nezohľadňuje skutočnosť, že podmienky na jej vydanie sú v podstate totožné s podmienkami na udelenie licencie, ktorá jej už bola vydaná v druhom členskom štáte.**

Podpisy